

Yeni Dünya Düzenine Küresel Bir Din Modeli: Moonculuk

Mustafa BIYIK*

Atıf/©: Bıyık, Mustafa, (2003). Yeni Dünya Düzenine Küresel Bir Din Modeli: Moonculuk, Milet ve Nihal, 1 (1), 93-114.

Özet: Moonculuk ya da Birleştirme Kilisesi, 1954 yılında Protestan Hıristiyanlık ile Uzakdoğu inanç ve felsefelerinin (özellikle Konfüçyanizm ve Yin Yang geleneği'nin) bir senkretizmi olarak Güney Kore'de kurulan ve daha sonra merkezi Amerika'ya nakledilen bir dinsel akımdır. Bu akımın, "yeni dünya düzeni"ni kurma konusunda Amerika Birleşik Devletleri ile aynı hedefleri taşıdığı dikkati çekmektedir. Akımın temel ilkesi, kutsal kitap *İlahi İlke*'de vurgulandığı şekilde bütün insanlığı kapsayan tek dil ve tek halka dayalı tek kültürlü bir dünyanın kurulmasıdır. Sun Myung Moon liderliğindeki hareket dünya genelinde yürüttüğü faaliyetleri ve sahip olduğu kültürel ve ekonomik kaynaklarıyla bu amacı gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sun Myung Moon, Birleştirme Kilisesi, Moonculuk, Mooncular, Yeni Dinsel Hareketler

Giriş

XX. asır, bilim ve teknolojiye olduğu kadar, din alanında da hızlı gelişme ve değişmelerin yaşandığı bir dönem olmuştur. Özellikle bu asırda ortaya çıkan çeşitli dinsel hareketler, klasik dünya dinlerine adeta meydan okumaktadır. Sözüünü ettiğimiz yeni dinsel hareketler, genellikle 1950'li yıllarda veya daha sonraki dönemlerde ortaya çıkıp dini veya felsefi açıdan yeni bir dünya görüşü sunarak

* Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Çorum İlahiyat Fakültesi

aşkın bilgiye ulaşma, manevi aydınlanma ve kişinin kendini anlaması gibi amaçlar doğrultusunda taraftarlarına hayatın gerçek anlamı ve varlıklar dünyasındaki konumuna ilişkin temel sorulara nihai cevabı verdiklerini ileri sürmüşlerdir.¹ Harici bir kökenden gelme, taraftarlarına yeni bir medeniyete ait yaşam tarzı sunma, dayandıkları kadim dinsel gelenekten önemli ölçüde farklılık gösterme, karizmatik bir lidere sahip olma, tahsil ve yaş açısından taraftarlarını toplumun orta tabakasından sağlama ve uluslararası faaliyet gösterme gibi özellikler, bu dinsel hareketlerin belirgin vasıflarıdır. Özellikle XX. asrın ikinci yarısında bu hareketlerin ortaya çıkışında ve bunlara katılımında büyük bir artış gözlenmiştir. Buna paralel olarak, söz konusu hareketler hızlı bir gelişim ve ilerleme içerisine girmiştir.² Yeni dinsel hareketlerde etkin bir rol oynayan lider konumundaki karizmatik şahsiyet/ler, çoğu defa hareketin kurucu lideridirler. Cemaat taraftarları liderlerinin özel güçlerinin ve ezoterik bilgilerinin olduğuna inanır. Taraftarlarından kendine tam bir itaat ve teslimiyet bekleyen bu liderler, cemaatin kuruluşu, şekillenışı ve devamında önemli bir işleve sahiptirler.

Ortaya çıktığı ve gelişimini sürdürdüğü yörenin dinsel, politik, iktisadi ve sosyal yapısı ile kurucu liderin duruşu ve tutumuna göre belirli bir yaşam felsefesi sunan bu hareketler, öğretilerinde ortaya koydukları dinsel ve felsefi ya da daha özel anlamda manevi yoğunluğa göre birbirlerinden ayrılmaktadır. Bu tür hareketlere Mesih merkezli bir din olması nedeniyle daha çok Hıristiyanlık içerisinde şahit olsak da, benzer durumu bütün dünya dinler içerisinde rastlamaktayız. *Tanrı Çocukları, Sayentoloji Kilisesi, İsa Takipçileri Kilisesi, Yeni Çağ Hareketi, Mormonlar, Kuveykurlar, Krişna Cemaati, Kadiyanilik gibi pek çok isim altında birleşen bu gruplar, öğretilerinin orijinalliği ve mahiyetine göre bazen kendilerini doğuran kadim dinsel geleneğin*

¹ Eileen Barker, *New Religious Movements: A Practical Introduction*, London, 1992, ss. 9, 145.

² Bryan Wilson (ed.), *The Social Impact of New Religious Movements*, The Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983, s. V; Barker, *a.g.e.*, s. 14.

bir uzantısı olmayı sürdürürken, sözgelimi bunlardan Kadiyanilik gibi bazıları da kendine özgü bağımsız yapılanması ile eski gelenekten tamamen ayrılıp bağımsız bir din haline gelmiştir. Zaman zaman kült, mezhep, akım, örgüt, kilise ya da yeni bir din, hatta tarikat olarak sunulan bu oluşumları aynı kefedede değerlendirmek sağlıklı görünmemektedir. Ortaya çıkışlarının yakın zamanlarda olmasından ötürü, bunlardan genel olarak *yeni dinsel hareketler* olarak bahsedilebilse de, özelde kült, mezhep gibi kavramlar arasında önemli farklar vardır.

Yeni dinsel hareketleri tanımlamak ve dinler tarihi içerisinde bir yere oturtmak, her şeyden önce bu hareketlere yoğun bir şekilde eğilmeyi ve analiz etmeyi gerekli kılmaktadır. Zira bu yeni oluşumların her birinde dinsel temalar önemli bir öge olmakla birlikte, ekonomik, politik ve mistik nitelikteki diğer unsurların hareket içerisindeki yoğunluk derecesi, söz konusu hareketleri genel anlamda farklı değerlendirmelere tabi tutmaya yol açmaktadır.

Yeni dinsel hareketler içerisinde değerlendirilen Moonculuk, sahip olduğu dinsel öğretileri yanında siyasal vizyonu, ekonomik boyutları ve nihai hedefi ile diğer hareketlerden önemli ölçüde ayrılmış olup, bu yönüyle Moonculuk üzerine araştırma yapanların dikkatlerini üzerine çekmeyi hak etmiş durumdadır. Bundan dolayıdır ki, söz konusu hareket sön dönemde üzerinde en fazla çalışma yapılan yeni oluşumlardan biri haline gelmiştir.

Yeni Bir Dinsel Hareketin Lideri: Sun Myung Moon

Moonculuk, tamamen kurucu lider Sun Myung Moon tarafından şekillenmiş bir harekettir. Kurucusu 1920'de Kuzey Kore'ye bağlı Cheong-ju'da Konfüçyanist bir ailenin çocuğu olarak doğmuştur. Moon 10 yaşına geldiğinde, ailece dinlerini terk ederek Protestan Hıristiyanlığın Presbiteryen Mezhebini yeni inançları olarak benimsemiştir. Böylece Moon, bundan sonrasını Hıristiyan bir aile ortamında geçirmiştir.

Sun Myung Moon'un hayatındaki en önemli gelişmelerden biri, kendisi henüz 16 yaşında iken gerçekleşmiştir. Onun iddiasına göre 1936'nın Paskalya Bayramı sabahı İsa kendisine görünmüş ve onu ilahi bir misyonla görevlendirmiştir. Artık Moon'un bundan sonraki görevi, İsa'nın çarmıha gerilmesi nedeniyle başaramadığı insanlığı kurtarma işini yerine getirmesidir.

Bu vizyonundan iki yıl sonra Seul'e giderek bir teknik okulda eğitimine başlayan Moon, bu tarihten itibaren kendisine görünen İsa, İbrahim, Musa, Buda ve Tanrı rehberliğinde teolojisini oluşturmaya çalışmıştır. Bu arada 1941 yılında Japonya'da Waseda Üniversitesi'nde elektrik mühendisliği tahsiline başlamış, 1944'te bu ülkede zararlı görülen düşünceleri nedeniyle olumsuz tepkileri üzerine çekmiş ve aynı yıl devletin idari görevlileri tarafından dört ay süreyle tutuklanmıştır.³ Bu arada girdiği okulu da bitirememiştir. Daha sonra bir din adamı ve dinsel grubun lideri olarak ortaya çıkmış olsa da, hayatı boyunca hiç bir teoloji okulunda okumamış, herhangi bir kişi ya da kurumdan din dersi almamıştır.

1945'te on altı yaşındaki Choe Sung Kil ile ilk evliliğini yapan Moon'un bu evliliğinden Sung Jin adında bir oğlu olmuştur. Fakat Moon, 1946 yılında üç aylık çocuğu ile eşini terk etmiştir. Dahası bu eşinden resmen boşanmadan 1955'te Kim Myung Hee ile ikinci evliliğini yapmıştır. Bu eşinden de Hee Jin adlı bir oğlu olmuştur. Moon'un bu ikinci çocuğu on üç yaşına geldiğinde bir trafik kazasında ölmüştür. Moon üçüncü ve son evliliğini ise 1960 yılında Hak Ja Han ile yapmıştır. Onun bu eşinden altısı kız olmak üzere toplam on üç çocuğu olmuştur.⁴ Moon'un yaşadığı bu üç ayrı evlilik tecrü-

³ Bkz. Gordon L. Anderson, "The Unification Vision of the Kingdom of God on Earth", *The Coming Kingdom: Essays in American Milleniarism & Eschatology*, ed. M. Darrol Bryant & Donald W. Dayton, New York, 1983, ss. 210-211.

⁴ Bkz. Eileen Barker, "Doing Love: Tension in the Ideal Family", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, New York, 1983, s.42; Mose Durst, *To Bigotry, No Sanction: Reverend Sun Myung Moon and the Unification Church*, Regnery Gateway, Inc., Chicago, 1984, s.76; *Woman of True Love: Hak Ja Han Moon*, The Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity (HSA-UWC), New York, 3 Ekim 1993, s.14.

besine rağmen, Mooncular onun sadece son evliliğini dikkate alırlar ve diğer evliliklerini gündeme getirmezler. Aslında taraftarların çoğu Moon'un önceki evliliklerinden habersizdir.

Öğretileri nedeniyle birkaç defa tutuklanan Moon, önemli mahkumiyetlerinden birini 22 Şubat 1948 yılında almıştır. Kore'de tutuklanmış ve beş yıllık mahkumiyet kararıyla kuzeydeki Hungnam'da bir çalışma kampına gönderilmiştir.⁵ Aynı yıl sapık düşünceleri olduğu gerekçesiyle bağlı olduğu Presbiteryen Kilisesi'nden de kovulmuştur. Onun çalışma kampındaki tutukluluk hali iki yıl sekiz ay sürmüş ve sonunda buradan 14 Ekim 1950'de Birleşmiş Milletler'in Kore Savaşı'na müdahalesi sırasında Amerikan askerleri tarafından kurtarılmıştır.⁶

Moon, hapisane hayatının ardından 1 Mayıs 1954'te Seul'de *Dünya Hıristiyanlığının Birliği İçin Kutsal Ruh Birliği* adıyla ayrı ve bağımsız bir kilise kurmuştur.⁷ Onun kurduğu bu kilise, orijinal adına rağmen günümüzde taraftarları ve hasımlarınca en yaygın biçimiyle *Birleştirme Kilisesi* (Unification Church) ya da kurucusuna atfen *Moonculuk* olarak bilinir. *Mooncu* tabiri de, tüm dünyada bu kilise mensuplarına verilen en yaygın ve en açık nitelemedir.

Moon 1965 yılında ABD'nin de içinde olduğu ilk dünya turuna çıkmıştır. Bu sırada ABD'de bazı kimseleri kendisine bağlamış ve nihayet 18 Aralık 1971'de aldığı söylediği vahiyleri doğrultusunda bu ülkeye göç etmiştir.

⁵ Durst, *a.g.e.*, s.65.

⁶ Bkz. Harry V. Martin and David Caul, *The Moonies*, <http://www.sonic.net/sentinel/1earth4.html> (27/08/00); Geddes MacGregor, "Overcoming Prejudice", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon* (bundan sonra *UMS*), ed. Frederick Sontag & Thomas Walsh, New York, 1988, s.9.

⁷ Barker, *a.g.e.*, s.215.

Mooncu Öğreti'nin Esası: İnsanlığın Düşüşü

Moonculuğun resmi öğretileri, hareketin kutsal kitabı olarak görülen *İlahi İlke (Divine Principle)*⁸ ile şekillenmiştir. Mooncular bu kitabın Tanrı tarafından liderlerine vahyedildiğine inanmaktadır. Kitap ilk defa 15 Ağustos 1957'de *İlahi İlke* adıyla yayımlanmıştır.⁹ Yahudilik, Hıristiyanlık, Kore dinleri ve Uzakdoğu geleneklerinin motiflerini yoğun bir şekilde taşıyan eseri¹⁰ ilk defa kaleme alan kişi Moon değil, onun ilk müritlerinden olan yakın arkadaşı Hyo Won Eu'dur. Moon'un okuma yazması olduğu halde niçin bir katibe ihtiyaç duyduğu ya da Eu'nun ilahi sözlere bir müdahalesinin olup olmadığı belirsizdir. Kitap, taşıdığı özellikleriyle Protestan Hıristiyanlığın Moon tarafından, *Doğu gözüyle* yeniden yorumlanması olarak görülebilir.

Moonculuk doktrinsel anlamda *insanın yaratılışı, düşüşü ve kurtuluşu* faaliyetleri üzerinde odaklanır. *İlahi İlke*'de yer alan yaratılış öyküsüne göre Tanrı önce kainatı, ardından da çocukları olarak Adem ve Havva'yı yaratmıştır. Mükemmel olarak yaratılmayan Adem ve Havva, kendilerine yardımcı olarak verilen Başmelek Lüsifer'in de yardımları ile mükemmelleşerek Tanrı ile bir olacaklardı. Adem ve Havva'nın ulaşacakları bu konum, Tanrı'nın gerçek oğlu ve kızı olmaktır. Tanrı, mükemmelleşen bu çifti evlendirecek ve onlardan günahsız ve mükemmel, Tanrı ile doğrudan iletişim kurabilen bir insanlık nesli oluşturacaktır. Böylece Adem, Havva ve Tanrı'dan oluşan mükemmel bir teslis oluşturulacaktır. Bu konuma ulaşan insan dindarlaşarak bir anlamda Tanrı'nın mabedi olacak, Tanrı'nın iradesini bildiğinden onun rızasına uygun bir

⁸ *Divine Principle*, The Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity, 5. bs., New York, 1977.

⁹ Bkz. *Outline of The Principle*, Holy Sprit Association for the Unification of World Christianity, 3.bs., Level 4, New York 1984, s.XVIII.

¹⁰ Claire F. Horton, "A Religion for the Future: An Anthropological View", *UMS*, s. 248; Warren Lewis, "Is the Reverend Sun Myung Moon A Heretic? Locating the Unification Church on the Map of Church History", *A Time for Consideration A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, New York, 1978, s.179.

hayat sürecekti ki, Moon'a göre bunun anlamı, *Tanrısal Krallığın* yeryüzünde kurulmasıdır.¹¹

*İlahi İlke'*ye göre, Adem ve Havva'ya hizmetçi olarak verilen Lüsifer, Tanrı'nın Havva'ya yönelik sevgisini kıskanmış ve onu kandırarak kendisiyle ruhsal biçimde cinsel ilişkiye girmiştir. Moon bir melek ile insanın ilişkiye girebileceği düşüncesini, *Kitab-ı Mukaddes'*ten Yakup ile meleğin gürüşmesi ve Yakup'un meleği yenmesi,¹² iki meleğin Lut'u ziyaret etmesi ve Lut'un onlara mayasız ek-mek pişirip yedirmesi¹³ ve meleklerin İbrahim'in evine gelip yiyip içmesi¹⁴ gibi argümanlarla desteklemiştir. Melek ile Havva arasında gerçekleşen bu yasak ilişki ile Tanrısal plan bozulmuş, henüz mükemmelleşmeyi tamamlamamış olan Havva, hem vakitsiz hem de yanlış kişi ile olan ilişkisi nedeniyle insanlığın düşüşüne yol açmıştır. İlişkiyle Lüsifer'den kötü unsurları alan Havva, ardından Adem'i kandırıp onunla da ilişkiye girerek tüm insanlığa asli suç olarak geçtiği kabul edilen ve kökeni Lüsifer'e dayanan kötü unsurları ona taşımıştır. Birleştirme Kilisesi'ne göre Havva'nın Lüsifer ile olan ilişkisi yanlış kişiyle olduğundan manevi düşüşe, Adem ile olan ilişkisi ise vaktinden evvel gerçekleştiğinden fiziksel düşüşe yol açmıştır. Diğer taraftan Havva'nın melek ile ilişkisi sonucu Kabil, Adem ile ilişkisi sonucunda da Habil doğmuştur. Buna paralel olarak da Kabil kötülüğü, yani Şeytan'ı; Habil ise iyilik tarafı olarak Tanrı'yı simgelemektedir. Geleneksel Hıristiyanlığın aksine insanlığın düşüşünü ve asli günahın kaynağını yasak meyvenin yenmesinde değil de yasak ilişkide gören Moon'a göre bu ilişki, Lüsifer'in Şeytan konumuna düşmesine, insanlığın Tanrı ile olan doğrudan iletişiminin kopmasına, kadın-erkek ve Tanrı'dan oluşan Tanrı merkezli gerçek teslis yerine Şeytan merkezli sahte teslis oluşturularak hükümranlığın Tanrı'dan Şeytan'a geçmesine yol açmıştır.¹⁵

¹¹ *Divine Principle*, ss.39-50.

¹² *Yaradılış*, 32:25.

¹³ *Yaradılış*, 19:5.

¹⁴ *Yaradılış*, 18: 7-8.

¹⁵ Bkz. *Divine Principle*, ss.72-80, 217.

Moon'un insanın yaratılışı bağlamında zikrettiği ifadeler hem kendi teolojisi, hem de başta Hıristiyanlık olmak üzere diğer büyük dünya dinleri bağlamında dikkat çekici hususları içermektedir. Moon her ne kadar aile, kadın-erkek ilişkisi ve benzeri hususlara önemli bir yer veriyor görünse de, nihai bağlamda kötülüğü Havva'nın davranışına, dolayısıyla kadın unsuruna atfetmesiyle Hıristiyanlık ve Uzakdoğu'daki pek çok dinsel gelenekle aynı noktada buluşmuştur. Öte yandan *düşüş*'ün geleneksel Hıristiyanların benimsediği "yasak meyve" yerine "cinsel ilişki"ye bağlaması, ortodoks bir Hıristiyanın kabul edemeyeceği bir durumdur. Öte yandan Tanrı'ya isnat edilen oğul ve kız figürleri, Tanrı'ya yüklenen antropomorfik nitelermeler bağlamında değerlendirilebilir.

Kurtarıcı Mesih: Sun Myung Moon

Birleştirme Kilisesi'ne göre Adem ve Havva'nın düşüşünden kaynaklanan insanlığın düşüşten kurtuluşu, Tanrı'nın başlangıçta tasarladığı ideal Adem prototipinde gelecek olan Mesih ile gerçekleşebilir. İnsanlığın kurtuluşu için gelecek olan bu kişi, Tanrı'nın Adem ve Havva hakkında başlangıçta tasarladığı gibi hiçbir günahı olmayan, mükemmelleşmesini tamamlamış bulunan ve bu mükemmelliği ile Tanrı ile doğrudan iletişim kurma özelliğine sahip olan kimsedir. O, kendi gibi ideal bir eş sahibidir ve bu ideal ikiliden doğan ya da onların kutsadığı kimse de tıpkı kendileri gibi idealdirler. Dolayısıyla bu kimselerin de asli günahları yoktur. Mesih aracılığı ile gerçekleşen bu kurtuluş sürecinde insanın yapması gereken şey, Mesih'i kabul edip ona itaat etmek, onun yolundan gitmektir. Tanrı'nın asli planı bozulduğu için Şeytan'a geçen asli hükümlerlik da ancak bu şekilde yeniden Tanrı'ya geçebilir.¹⁶ Mesih, mükemmel Havva konumundaki birisiyle kutsal bir evlilik gerçekleştirerek Tanrı'nın Adem ve Havva için tasarladığı, fakat onların gerçekleştiremediği sağlam iman esasını oluşturup insanlığın Gerçek Ebeveynleri; Tanrı'nın da gerçek birer oğlu ve kızı olacaklardır.

¹⁶ *Divine Principle*, ss.139-140.

Kurtuluş sürecinde Mesih'in bu aktif rolüne karşın Moon'a göre insanın da yapması gereken görevler vardır. Bu görevlerden ilki, insanların Mesih'ten önce gelen ve Mesih'in gelişi için ortamı hazırlayan kişilere inanması, ikincisi de, insanların gelecek olan bu liderlere tam bir teslimiyetle inanıp güvenmesi, onlarla her konuda birlik içerisinde olmasıdır.¹⁷

Moon'a göre insanlık tarihi boyunca Tanrı insanı asli günahahtan kurtarmak için gayret etmektedir. Mesih'in gelmesi için öncelikle onun yolunu hazırlayıcı öncü liderlerin görevlerini yapmaları gerekmektedir. Moon'a göre *Kutsal Kitap*'ta adı geçen Habil, Nuh, Yakup ve Musa gibi şahsiyetler peygamber ya da doğrudan kurtarıcı (Mesih) değil, kurtarıcının gelmesi için ortamı hazırlayan öncülerdir. Düşüş sonrasında Adem sonrasında gönderilen bu şahsiyetler, bazen kendi hataları, bazen de bunlara inanıp itaat etmekle görevli insanların hataları nedeniyle İsa dönemine kadar gerekli ortam oluşturulamamış ve böyle olunca da kurtarıcının gelmesi İsa'ya değin gecikmiştir.

İsa, Mesih'in gelişine ortamı hazırlayan bir öncü olarak değil, gelmesi beklenen ve asli suçu olmayan bir insan, fakat Tanrı'nın iradesini bildiğinden onun iradesine göre yaşayan ve böylece ulaştığı mükemmellikle Tanrı ile özdeşleşen gerçek bir Kurtarıcı, Mesih olarak gelmiştir. Onun görevi, Adem'in bozulan konumunu onararak ikinci Adem olmak ve ardından Havva'nın konumunu onaracak Gerçek Anne konumunda bir eş seçerek onunla birlikte insanlığın Gerçek Ebeveynleri olmasıdır. Böylece onarılacak bu aileden doğan çocuklar ile beraber Tanrı merkezli günahsız bir soy ağacı oluşturularak yeryüzünde Tanrısal Krallık kurulacaktır.¹⁸ Moon'a göre İsa, bugünkü Hristiyanların öne sürdüğü gibi çarmıha gerilmek ve böylece sadece ruhsal kurtuluşu gerçekleştirmek için değil; ruhsal olduğu kadar fiziksel kurtuluşu da gerçekleştirmek için gelmiş, fakat halkın bilgisizliği ve cahilliği onu çarmıha sürüklemiştir. O,

¹⁷ *Divine Principle*, ss.240-246.

¹⁸ Bkz. *Divine Principle*, ss.140, 342, 397-398.

çarmıhta kanını bedel olarak Şeytan'a vererek taraftarlarına manevi bir kurtuluş yolu açsa da, evlenip ideal aileyi ve ideal teslisi oluşturamadığından asli suçu ortadan kaldıramamış, dolayısıyla fiziksel kurtuluşu gerçekleştirememiştir.¹⁹ Moon, İsa'nın gökten geleceğine inanan geleneksel Hıristiyanların aksine, *Kutsal Kitab'*ın değişik pasajlarına dayanarak onun fiziksel kurtuluşu gerçekleştirmek için farklı bir isimle ve sıradan bir insanın doğuşu gibi yeryüzüne geleceğini ileri sürmüştü,²⁰ bu anlayışı ile de bir anlamda reenkarnasyonu kabul etmiştir.

Teolojik geri planını bu şekilde kurgulayan Moon, bu aşamadan sonra kurtarıcı Mesih'in kimliği üzerinde durmuş ve *Kutsal Kitab'*ı kendi düşünceleri çerçevesinde yorumlayarak kendisini İsa'nın ikinci gelişi olarak sunmuştur. Başlangıçta bu konuda kapalı ifadeler kullanmayı tercih etse de, 1992 yılında "*Tanrı beni Mesih olarak seçti ...*" diyerek asıl düşüncesini açık bir şekilde kamuoyuna ilan etmiştir.²¹ Moon bununla da yetinmemiş ve 3 Ocak 1993'te *Yeni Ahit Dönemi*'nin kapanıp yeni bir dönem olarak *Tamamlanmış Ahit Dönemi*'nin başladığını ilan etmiş, bu dönemin kutsal sözlerinin de *Tamamlanmış Ahit Sözleri* olarak *İlahi İlke* olduğunu söylemiştir.²² Kendi kimliği konusundaki sonraki dönemde açık ifadeler kullanmış olsa da, başlangıçta Tanrı'nın direktifleri doğrultusunda kimliğini saklayan Moon,²³ 1960 yılında evlendiği eşi Hak Ja Han ile birlikte Adem ve Havva'nın başaramadıkları ideal aile modelini oluşturduklarını ve böylece günahsız bir soy ağacı oluşturduklarını

¹⁹ *Divine Principle*, s.143, 145-148, 152.

²⁰ Krş. *Divine Principle*, ss. 499-502; Tim Miller, "Prepared Theological Responses", *Proceedings of the Virgin Island's Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, New York, 1980, s.233.

²¹ Sun Myung Moon, "The Reappearance of the True Parents and the Ideal Family", *Today's World*, September, 1992, s.4, 6; Thomas Cromwell, *Essentials of the Unification Principle: Teachings of Sun Myung Moon*, New York, 1994, s.224.

²² Frederick Sontag, "The God of Principle: A Critical Evaluation", *Ten Theologians Respond to the Unification Church*, ed. Herbert Richardson, New York, 1981, s.110; *Divine Principle*, s.533.

²³ Frederick Sontag, *Sun Myung Moon And the Unification Church*, Nashville, 1977, ss.147-150.

savunmuştur. Dolayısıyla Mesih ve eşi insanlık için ideal bir prototip ve “gerçek ebeveynler”dir. Kurtuluş ancak onlara inanıp bağlanmak ve onlardan kutsama almakla mümkündür.

Moonculukta her açıklama bir ilkeye dayandırılmaya çalışılsa da, bu ilkelerin zaman zaman bizzat Moon tarafından ihlal edildiği de görülmektedir. Sözgelimi Moon Adem ve Havva'nın mükemmelleşmemiş bir şekilde yaratıldığını, onların ancak mükemmelleştikten sonra Tanrı'nın gerçek birer oğlu ve kızı ya da daha açık bir ifade ile Gerçek Ebeveyn olabileceklerini ileri sürmüştür. Asli planın bozulması, mükemmelleşme tamamlanmadan gerçekleşen ilişkide görülmüştür. Dahası, Havva'nın Lüsifer ile olan ilişkisi sırasında ondan alınan kötü unsurların daha sonra cinsel ilişki yoluyla Adem'e geçtiği ve bu unsurların daha sonraki nesillerde asli günah olarak ortaya çıktığı belirtilmiştir. Moonculuğun bu teoloji sunumlarını göz önüne alarak Moon'un kendi yaşamına baktığımızda, onun bizzat kendi teolojik kurgusu ile çelişik duruma düştüğünü ve asla Mesih olamayacağını söyleyebiliriz. Şöyle ki, Moonculuğa göre kişi önce mükemmelleşmeli ve ardından evlenmelidir. Aksi halde, iki taraftan birinin mükemmelleşmemiş olması, Adem ve Havva'nın içine düştüğü kötü durumun yeniden tekrarlanmasına yol açacaktır. Moon kendisini kurtarıcı Mesih olarak gerçek baba, eşi Hak Ja Han'ı da gerçek anne olarak takdim etmektedir. Bu çerçevede 1960 yılındaki evliliğinin kutsal bir anlamı vardır. Eğer Moon'un hayatında sadece Hak Ja Han olmuş olsaydı, gelişmişliği tamamlama açısından ortaya bir sorun çıkmayacaktı. Fakat Adem'in rolüne talip olan Moon, *gerçek anne* olarak görülen Hak Ja Han'dan önce iki evlilik daha yapmıştır. Eğer Hak Ja Han gerçek anne ise, önceki eşleri gerçek anne konumuna ulaşamamıştır. Moon'un Hak Ja Han'dan önce de iki evlilik yaptığını bildiğimize göre, mükemmelleştiğinde Hak Ja Han ile kutsal evlilik yaptığını söyleyen Moon'un daha önceki evlilikleri sırasında mükemmelleşmediğini ve dolayısıyla kendisi de vaktinden önce ilişkiye girmekle Havva'nın suçunu tekrarladığını ortaya koymuştur. Eğer vaktinden önce gerçekleşen ilişki

düşüşe yol açıyorsa –ki Adem ve Havva'nın düşüşüne yol açmıştır– o halde Moon da bu düşüşü yinelemiş ve düşmüştür. Yine Moonculuğa göre kendisi mükemmelleştiğinde evleneceği ilk eşi gerçek anne olacaktır. O halde önceki eşleri gerçek anne konumuna ulaşamamıştır. Mükemmelleşemeyen bir kadın da tıpkı Havva gibi asli günaha yol açan kötü unsurları taşımaktadır. Bu kötü unsurların ilişki ile insandan insana geçtiğini bizler yine Moon'un Adem-Havva kıssasından bilmekteyiz. Durum böyle olunca Moon, Hak Ja Han öncesi evlendiği ve birer çocuk sahibi olduğu bu eşlerinden kötü unsurları almış olmalıdır. Bir başka deyişle, Adem ve Havva ile yaşanan düşüş tecrübesini kendileri de tekrar etmiştir. Moon literatüründe bunun anlamı, kendisinin Gerçek Ebeveyn olarak Mesih olamayacağıdır. Moon'un Hak Ja Han dışındaki evliliklerinin hiç gündeme getirilmemesinin arkasındaki sebeplerden biri de bu olmalıdır.

Diğer taraftan Moon'un ilk eşinden bir oğlu olmuştur. Teolojisine göre Gerçek Anne olması gereken ilk eşinden doğan çocuklar, kendisinin onları kutsamasıyla günahsız olacaklardır. Fakat Moon'un vakitsiz ilk evliliği (sadece son eşini mükemmel Havva konumuna koyar) başlangıçtaki gibi, kendilerinin olduğu kadar çocuklarının da düşüşüne yol açması ve asli günahı taşımaları sebebiyle onların da Şeytani soy ağacında kalması gerekir. Zira bu çocuklar vakitsiz ve yanlış bir ilişkinin ürünüdür. Her ne kadar Moon ilk eşinden olan çocuğu ile ilgilenmese de, babası kendisi olduğuna göre bu yanlış ilişkiyi ve Şeytani soy ağacını bizzat kendisi sağlamlaştırmıştır.

Uluslararası Boyutta Bir Uygulama: Toplu Nikah Törenleri

Günümüzde Mooncuların önemli uygulamalarından biri, düzenledikleri uluslararası ve ırklar arası toplu nikah törenleridir. Belirli şartları yerine getiren dünyanın çeşitli yerlerindeki değişik dinsel ve kültürel geri plana sahip Mooncular, Moon tarafından belirlenen şartları yerine getirmesi şartıyla, önceden ilan edilen bir

tarihte belirli bir yerde toplanırlar. Burada daha önceden birbirini görme ve tanıma imkanı bulamayan ama ortak payda olarak Moon'u Mesih olarak kabul eden bu insanlar, mekan olarak stad-yumun kullanıldığı bir alanda bir araya gelirler. Moon tarafından önce kadın ve erkek olarak iki gruba ayrılan gelin ve damat adayları, yine Moon tarafından eşleştirilirler. Moon'dan kutsamalarını alan gelin ve damat adayları böylece kutsal evliliklerini gerçekleştirirler.

Beyaz gelinlikler içerisinde ve muhteşem kalabalık eşliğinde gerçekleşen bu toplu nikah törenleri, Mooncular açısından tüm dünyaya karşı adeta bir boy gösterisidir. Eş seçimini Moon'un yapması, onu kurtarıcıları olarak gören cemaatin tepkisini çekmez. Dahası, üyeler mükemmel ve günahsız olan Moon'un bu sayede Tanrı ile doğrudan iletişim kurduğuna ve böylece onun iradesini bildiğinden ona göre hareket ettiğine inanırlar. Dolayısıyla Mesih onlar için en iyi seçimi yapmıştır. Diğer taraftan cemaatin kendi iradeleri doğrultusunda ya da cemaat dışından birisi ile evlenme şansı yoktur.

Nikah törenleri, Mooncu bireylerin hayatındaki en önemli olay, dinsel bağlamda en büyük ritüeldir. Zira kutsama sırasında kurtarıcı Mesih'in kanından damlacıklar bulunan şarabı içen, kendilerine özgü yeminlerini yapan ve diğer gerekli ritüelleri yerine getiren üyeler, bu şekilde Şeytan'ın elinden ve safından kurtulup Tanrı safına geçtiğine, asli günahından kurtulduğuna ve yeni bir hayata başladığına inanırlar.

Kutsal Evliliği'ni 1960 yılında Hak Ja Han ile yapan Moon, aynı yıl içerisinde cemaati içerisinde toplu nikah törenlerini başlatmış ve sayıları her geçen dönem daha da arttırmıştır.²⁴ 1992'den sonra ger-

²⁴ Moon tarafından gerçekleştirilen toplu nikah törenleri hakkında geniş bilgi için bkz. *God's Will And The World:Sun Myung Moon*; The Holy Spirit Association for The Unification of World Christianity, (HSA-UWC), New York, 1985, ss.8, 11, 107-110, 306-307, 351, 464, 475, 647; Hugh and Nora Spurgin, "Blessed Marriage in the Unification Church: Sacramental Ideals and Their Application to Daily Marital Life", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James,

çekleşen törenlere misyonerleri aracılığı ile bu harekete sempati duyulan ama Mooncu olmayan çeşitli din mensuplarının hatta evlilerin de dahil edilmesi, rakamların artmasına ve adayların uydular vasıtasıyla evlendirilmesine yol açmıştır. Gerçekte Mooncu öğretiyi benimsemeyen, hatta bu hareketin içyüzünü bilmeyen ama misyonerler aracılığı ile Moon'u dünyaya barış getiren bir reformcu olarak tanıyan sempatizan durumuna getirilen bu çeşitli din mensubu kimseleri gerçekte Mooncu olarak kabul etmek doğru değildir. Bununla birlikte Mooncular uydular aracılığıyla kutsama alan sempatizanları kendi taraftarı olarak gösterip dünyadaki sayılarını kabarık gösterme niyetindedirler. Moon'un elinden kutsama almayan, dolayısıyla teolojisinin gereği olarak onun kurtarıcı kanından damlacıkları içeren şarabı içmemesiyle asli günahattan kurtulamayan sempatizanların evlilikleri, onların pratik hayatlarında bir geçerliliği olmamaktadır. Bunlar sadece Mooncuların üye sayısını yüksek göstermektedir.

Politik, Kültürel ve Ticari Amaçlı Uluslararası Örgütler Ağı: Moonculuk

Moonculuk, teolojik yapılanmasının yanında çok farklı boyutları da olan bir dinsel harekettir. Farklı boyutlarının olduğunu ifade ederken de işaret etmek istediğimiz husus, Moonculuğun teolojik yönü kadar, siyasal, ekonomik ve kültürel açıdan güçlü bir altyapısının olduğudur. Bu çok yönlülüğü ile diğer dinsel hareketlerden ayrılan Moonculuk, çoğu defa bir dinsel hareket değil de siyasal bir örgüt, medya holdingi ve güçlü bir finans imparatorluğu olma gibi ithamlarla sık sık karşılaşmaktadır.²⁵

Gerçekten de Moonculuk özellikle siyasal ve ticari yönleri ile apayrı bir özellik sergilemektedir. Kurucu Moon, Amerika'ya göç

Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983, s.129.

²⁵ Moonculuğa ilişkin uluslararası nitelikteki siyasal, ekonomik ve kültürel oluşumlar hakkında geniş bilgi için bkz. Mustafa Bıyık, *Küresel Bir Din Projesi Olarak Moonculuk*, Birey Yayınları, İstanbul, 2002, ss.165-174.

etmeden önce Kuzey Kore'deki bir işçi kampından Amerikan askerleri tarafından kurtarılmasının hemen ardından Amerika ile geliştirdiği ilişkilerinin ardından bu ülkeye göç etmiş ve kısa sürede bu ülkede önemli kişilerden biri haline gelmiştir.

Amerika'ya gelir gelmez Tanrısallık ve yeniden Tanrı'ya dönüş gibi sloganları ortaya atmış ve dönemin güçlü ülkesi Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği ve bu ülkenin ideolojisi olan komünizme hücum etmiştir. Komünizmi kişiyi ateizme götüren manevi değerleri yok eden, özgürlüklerden alıkoyan, insanı küçülten ve dolayısıyla yok edilmesi gereken bir ideoloji olarak görmüş²⁶ ve elinden geleni yapmıştır. Bu bağlamda komünizmi ortadan kaldırmak için çeşitli vakıf, kurum ve kuruluşları oluşturmuştur. Söz konusu oluşumlar içerisinde en etkili olanları Uluslar arası Komünizme Karşı Zafer Federasyonu ve Causa International'dır.²⁷ Moon komünizme saldırılarını sürdürürken, aynı oranda bir bağımlılığı da Amerikan hükümetine vermiştir. Ona göre ABD, komünizmi ortadan kaldıracak olan Tanrı'nın seçkin ülkesidir. Tanrı bu ülkeye komünizmi ortadan kaldırma görevi yüklemiştir.²⁸

Amerikan siyasi tarihinde ortaya çıkan Watergate Skandalı sırasında anti-komünist kimlikli Richard Milhous Nixon'u hararetle destekleyen, onun için günlerce oruç tutan Mooncular, George Bush'la yakın ilişkiler kurmuş, 1988 seçimlerinde onu desteklemişlerdir. Vietnam yenilgisinden sonra zor günler geçiren Cumhuriyetçi Parti'den Reagan'ın başkan seçilmesinde dahi Moon'un açık bir desteği olmuştur.²⁹ *Washington Times* gibi pek çok gazeteye sahip olan Moon, siyasi düşüncelerini yaymada ve kendini ortaya koymada medya gücünü etkin şekilde kullanmıştır. Daha sonra iktidara

²⁶ Panos D. Bardis, "The Family, Education And Absolute Values", *UMS*, s. 58.

²⁷ Bkz. Phillip V. Sanchez, "The Vision of Rev. Sun Myung Moon in Twentieth Century America", *UMS*, s. 114; Albert P. Blaustein, "Reverend Moon and the Making of Constitutions", *UMS*, ss. 149-150.

²⁸ Sontag, *a.g.e.*, s. 141.

²⁹ Bkz. *Is George Bush a Moonie?*, <http://www.perkel.com/politics/moonies/bush.htm> (25/07/00).

gelen Bill Clinton'ın ancak kendi yardımı ile ülkeyi geliştireceğini savunan Moon, kendisini fazla desteklemeyen bu lider ile önemli bir yakınlık kuramamıştır.

Moon'un Amerika'da en fazla faaliyet alanı bulduğu dönem, Cumhuriyetçi Parti'nin iktidarda olduğu yıllar olmuştur. Cumhuriyetçi Parti iktidarında çeşitli faaliyetlere el atan Moon, Demokrat Parti'nin iktidar olduğu yıllarda sakin bir dönem yaşamış, hatta bu dönemlerde çeşitli nedenlerle (yolsuzluk, vergi kaçakçılığı vb.) para cezasına çarptırılmakla da kalmamış, 1984 yılında tutuklanarak hapse atılmıştır.³⁰

Moon'un Cumhuriyetçi Partiye desteği ya da Amerikan hayatındaki rolü çok hafife alınmamalıdır. Körfez Savaşı sırasında tüm dünyanın en fazla haber aldığı Amerika'nın önemli haber alma kaynaklarından biri olan ve izlediği devlet yanlısı politikaları ile dikkatleri üzerine çeken Washington Times, Middle East Times ve New York Tribune gibi çok sayıdaki gazetenin yanında, yine bu ülkedeki Paragon House gibi dünya çapındaki yayınevleri, Washington Televizyon Merkezi ve Manhattan Televizyon Merkezi gibi görsel medya gücü ve önemli iş merkezleri, holdingleri ve gayri menkulleri, fakülte ve üniversiteleri, dinsel/kültürel kurum ve kuruluşları ile ülkede etkin güce sahiptir.³¹

Yeni Dünya Düzeninin Dini: Moonculuk

Moonculuk ele alındığında belki de ilk sorulması gereken husus, bu hareketin ne olduğu ve buna bağlı olarak neyi hedeflediğidir. Aslında Moonculuğun neyi hedeflediği bizzat İlahi İlke'de açık

³⁰ Bkn. *Constitutional Issues In the Case of Rev. Moon: Amicus Briefs Submitted to the United States Supreme Court*, ed. Herbert Richardson, New York, 1984, ss. 2-3, 257-258.

³¹ Bu konuda daha geniş bilgi için bkz. Jeanne Viner Bell, "The Reverend Moon and His Works: A Personal Observation", *UMS*, ss. 18-21; Salonen, a.g.m., ss. 48-50; *Vast Right Wing Conspiracy Front Groups of the Moonies*, <http://www.perkel.com/politics/moonies/front.htm> (25/07/00); *Front Groups of the Unification Church*, <http://www.caic.org.au/biblebse/uclist.htm>, compiled by Investigative Research Specialists Printed on June 6, 1996. (17/02/2001).

bir şekilde yer almıştır: Dili, dini ve kültürü tek bir dünya milleti oluşturmak.³²

Bunu daha açık bir şekilde şöyle ifade edebiliriz: Teolojik sunumları ile yeni bir din ortaya atan Moon, uluslar arası arenada yürüttüğü ticari ilişkileri, gerek Amerika'da ve gerekse Amerikan dışında siyasi çevrelerle yürüttüğü yakın ilişkileri, uluslar arası toplu nikah törenleri, komünizmi dışlayan Tanrı merkezli din söylemleri, tek bir dilin olması yönündeki dinsel vurguları ve Amerikan siyasi alanında Cumhuriyetçileri desteklemesi, onun belirli bir noktaya gittiğini göstermektedir. Bu hedef, Cumhuriyetçi Amerikalıların hedefleri ile çok yakındır. Tek bir dünya devletini oluşturmaya çalışan Amerika'nın fiili ve politik vizyonları ile bu yeni dinin söylem ve eylemleri oldukça yakın durmaktadır.

"Hıristiyan kilise ile misyonumuz başarıya ulaşmaya kadar *Kutsal Kitap*"tan alıntı yapmalıyız ve *İlahi İlke*'yi açıklamak için onu kullanmalıyız. Hıristiyan kilisenin mirasını aldıktan sonra *Kutsal Kitap* olmadan öğretebileceğiz" ve "Hıristiyanlar olarak bizler Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla dua ettik. Artık Gerçek Ebeveynler'in adıyla dua etmeliyiz" diyen Moon,³³ bu şekilde Hıristiyanlığı araç olarak gördüğünü ortaya koymaktadır. Böyle olunca belki de sivil iktidar ile Moon arasındaki tek ayrılık noktası, sunulan din anlayışdır.

Sonuç

Moonculuk, Türkiye'deki "Moon Tarikatı" nitelemesinin aksine, Sun Myung Moon tarafından kurulan ve büyük ölçüde onun tasarrufları çerçevesinde şekillenen yeni bir dindir. Moonculuğun

³² *Divine Principle*, ss. 441.

³³ Sun Myung Moon, *Master Speaks*:7, 1965, s.1'den naklen David Wolfe, *Sun Myung Moon Claims To Be The Messiah The "Sinless Savior of The World" Is His Unification Church A Cult? Is The Women's Federation for World Peace which was founded by Rev. Moon Being Used by Moon to Further his Agenda?*, Copyright © 1997, New Covenant Publications, <http://www.caic.org.au/biblebase/moondoc-rine.htm> (15/08/00).

belki de en azından teolojik boyutu kadar güçlü bir ulusal/uluslararası siyasal ve iktisadi boyutunun olması onun tartışılması gereken ayrı bir yönü olmasına karşın, bu durum onun yeni bir din olarak nitelenmesine aykırı bir durum değildir. Sahip olduğu vahiy anlayışı, kutsal kitabı, belirli bir cemaati ve ayrıldığı kadim dinsel gelenek/geleneklerden ayrı bir ritüellerinin olması, onu yeni bir din olarak nitelermeye yeterli argümanlardır. Bu nedenle onu dinin türevi olan tarikat nitelmesi ile tanımlamak indirgemeci ve dolayısıyla doğru olmayan bir yaklaşımdır.

Moonculuğun bu metin kapsamı dışında olan siyasal söylemleri ve bu yöndeki uygulamaları ile sahip olduğu güçlü ekonomik boyutu bir tarafa bırakılırsa, 20. asırda ortaya çıkan ve Tanrısal Krallığı tüm yeryüzünde kurmayı hedefleyen Mesihçi ve binyılcı bir teolojik öğretiye sahiptir. Eskatolojik tartışmalarda daha yoğun biçimde tartışılan Mesih ve binyılcılık öğretisi, genel anlamda dünyanın sonuna doğru ortaya çıkacak ve bütün dünyayı kapsayacak ideal bir dönemi vurgulamaktadır. Tüm dünyayı kapsayacağı varsayılan bu krallığın başında Mesih'in bulunması, Mesih'i teokratik bir dünya krallığının başına oturtmaktadır. Yeni Çağ için yeni sözlerle ihtiyaç olduğunu sık sık vurgulayan Moon'un dinsel söylemlerinin çağın konjonktürüne uygun olarak güçlü bir şekilde siyasal ve ekonomik motif ve söylemleri içermesi pekala doğaldır.

Tanrısal Krallığın bir başka izdüşümü de bu krallıkta doğru kabul edilen tek bir dinin en mükemmel dönemini yaşamasıdır. Dolayısıyla asıl vurgu, doğru kabul edilen dindir. Zaten Moonculuk da tek doğru din olarak kendisini kabul etmektedir. Böyle olunca da Mooncuların günümüzde vurguladıkları uluslar arası barış, dinler arası diyalog ve dinsel çoğulculuk gibi söylemler içi tamamen boşaltılmış ifadelerin ötesine geçmemektedir. Böyle olunca da Mooncuların tıpkı demokrasi vurguları gibi bu söylemlerini de, hedefine ulaşmada birer araç olarak değerlendirmek daha isabetli gözükmemektedir.

Mooncuların siyasal söylemleri yanında, dini, dili ve kültürü aynı olan tek bir dünya devletini içeren Tanrısal Krallık vurguları, özellikle 20. asrın son çeyreğinde yoğunlaşan “Amerikan merkezli” tek dünya devleti söylemleri ile büyük ölçüde örtüşmektedir. Moonculuk ile Amerika’nın dünyayı biçimlendirme politikaları, yeni dünya düzeninin birbirini tamamlayan iki ögesi olduğu gözükmemektedir. Aksi halde Moon’un *dini, dili ve kültürü tek bir dünya milleti oluşturma hedefi* acaba başka nasıl okunabilir ki?

Kaynakça

- Anderson, Gordon L.; "The Unification Vision of the Kingdom of God on Earth", *The Coming Kingdom: Essays in American Milleniarism & Eschatology*, ed. M. Darrol Bryant & Donalt W. Dayton, New York, 1983.
- Bardis, Banos D.; "The Family, Education And Absolute Values", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988.
- Barker, Eileen; "Doing Love: Tension in the Ideal Family", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, The Rose of Sharon Press, New York, 1983.
- ; *New Religious Movements: A Practical Introductions*, 3.bs. , London, 1992.
- Bell, Jeanne Viner; "The Reverend Moon and His Works: A Personal Observation", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988.
- Bıyık, Mustafa; *Küresel Bir Din Projesi Olarak Moonculuk*, Birey Yayınları, İstanbul, 2002.
- Blaustein, Albert P.; "Reverend Moon and the Making of Constitutions", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and*

- Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988.
- Cromwell, Thomas; *Essentials of the Unification Principle: Teachings of Sun Myung Moon*, II. bs., New York, 1994.
- Divine Principle*; The Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity, 5. bs., New York, 1977.
- Durst, Mose; *To Bigotry, No Sanction: Reverend Sun Myung Moon and the Unification Church*, Regnery Gateway, Inc., Chicago, 1984.
- God's Will And The World: Sun Myung Moon*; The Holy Spirit Association for The Unification of World Christianity, (HSA-UWC), New York, 1985.
- Horton, Claire F.; "A Religion for the Future: An Anthropological View", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988.
- Lewis, Warren; "Is the Reverend Sun Myung Moon A Heretic? Locating the Unification Church on the Map of Church History", *A Time for Consideration A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, New York, 1978.
- MacGregor, Geddes; "Overcoming Prejudice", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas Walsh, New York, 1988.
- Miller, Tim; "Prepared Theological Responses", *Proceedings of the Virgin Island's Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, New York, 1980.
- Moon, Sun Myung; "The Reappearance of the True Parents and the Ideal Family", *Today's World*, September, 1992.
- Outline of The Principle*; Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity, 3.bs., Level 4, New York, 1984.
- Richardson, Herbert (ed.); *Constitutional Issues In the Case of Rev. Moon: Amicus Briefs Submitted to the United States Supreme Court*, The Edwin Mellen Press, New York, 1984.
- Sanchez, Phillip V.; "The Vision of Rev. Sun Myung Moon in Twentieth Century America", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal*

- of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988.
- Sontag, Frederick; "The God of Principle: A Critical Evaluation", *Ten Theologians Respond to the Unification Church*, ed. Herbert Richardson, New York, 1981.
- _____*Sun Myung Moon And the Unification Church*, Nashville, 1977.
- Spurgin, Hugh and Nora; "Blessed Marriage in the Unification Church: Sacramental Ideals and Their Application to Daily Marital Life", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983.
- Wilson, Bryan (ed.); *The Social Impact of New Religious Movements*, 2. bs., The Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983.
- Woman of True Love: Hak Ja Han Moon; The Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity (HSA-UWC)*, New York, 3 Ekim 1993.
- Front Groups of the Unification Church*, <http://www.caic.org.au/biblebase/uculist.htm>, compiled by Investigative Research Specialists Printed on June 6, 1996. (17/02/2001).
- Is George Bush a Moonie?*, <http://www.perkel.com/politics/moonies/bush.htm> (25/07/00).
- Martin, Harry V. and David Caul ; *The Moonies*, <http://www.sonic.net/sentinel/1earth4.html> (27/08/00).
- Vast Right Wing Conspiracy Front Groups of the Moonies*, <http://www.perkel.com/politics/moonies/front.htm> (25/07/00).
- Wolfe, David; *Sun Myung Moon Claims To Be The Messiah The "Sinless Savior of The World" Is His Unification Church A Cult? Is The Women's Federation for World Peace which was founded by Rev. Moon Being Used by Moon to Further his Agenda?*, Copyright © 1997, New Covenant Publications, <http://www.caic.org.au/biblebase/moon-doctrine.htm> (15/08/00).

A Model of Global Religion for the New World Order: Moonism

Citation/©: Biyik, Mustafa, (2003). A Model of Global Religion for the New World Order: Moonism, *Milel ve Nihal*, 1 (1), 93-114.

Abstract: The Unification Church or so-called Moonism is a religious movement which was founded in South Korea as a syncretism of Protestant Christianity and Far East religions and philosophies (especially Confucianism and the traditions of Yin Yang) in 1954 and of which headquarter later was transferred to America. It is noticeable that this movement holds the same aims as the United States, namely both aim the foundation of the "new world order". It is consequently the basic principle of the movement as emphasized in the sacred book, *Divine Principle* that a world with one culture based on one language and one society/people must be founded. The movement headed by Sun Myung Moon tries to fulfill this aim by using its cultural and economical resources in the activities carried out by its adherents throughout world.

Key Words: Sun Myung Moon, Unification Church, Moonism, Moonies, New Religious Movements
